Załącznik do uchwały Nr 18/2021
Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Białymstoku
z dnia 13 kwietnia 2021 r.

Regulamin

udzielania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku pożyczek na termomodernizację budynków wielorodzinnych mieszkaniowych na terenie województwa podlaskiego

Instrument Finansowy - Pożyczka Termomodernizacyjna

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejszy regulamin określa podstawowe zasady i warunki udzielania Pożyczek Termomodernizacyjnych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku ze środków udostępnionych przez Menadżera Funduszu Funduszy oraz obowiązkowego wkładu Pośrednika Finansowego.

2. Instrument Finansowy – Pożyczka Termomodernizacyjna utworzony został na mocy Umowy Operacyjnej nr 2/RPPD/12817/2017/II/DIF/99 zawartej w dniu 28 marca 2018r. pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego jako Menadżerem Funduszu Funduszy a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, jako Pośrednikiem Finansowym.

3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem zastosowanie mają zapisy:

   1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320.) zwanego dalej „Rozporządzeniem 1303/2013 lub Rozporządzeniem Ogólnym";

   2) Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.5.2014, s. 5 z późn.zm.) zwanego dalej „Rozporządzeniem 480/2014 lub Rozporządzeniem Delegowanym";

3) Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE UE.L.2014.223.7) zwanego dalej „Rozporządzeniem 821/2014";

4) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s.1), zwanego dalej „Rozporządzeniem 651/2014";

5) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352, z 24.12.2013, str. 1);

6) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r,. poz. 488);

7) Komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (C 14 z 19.1.2008);

8) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE.L. 298 z 26.10.2012), zwanego dalej „Rozporządzeniem 966/2012";

9) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią zwana Dyrektywą ErP;

10) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej;

11) Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 217) – zwanej dalej „Ustawą Wdrożeniową";

12) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 1870) – zwanej dalej „Ufp";

13) Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 2164), zwanej dalej „ustawą Pzp";

14) Ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1808);

15) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 922), zwanej dalej „Ustawą o ochronie danych osobowych";

16) Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 380,);

17) Ustawy o efektywności energetycznej z dnia 20 maja 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 831);

18) Ustawy – Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz. U. 2017 poz. 220 z późn. zm.);

19) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U.2009.43.346 z późn. zm.);

20) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1363);

21) Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 września 2016 r.;

22) Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowo poniesionych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020 z dnia 20 lipca 2015 r.;

23) Wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 3 listopada 2016 r.;

24) Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 3 marca 2015 r.;

25) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (CCI 2014PL16M20P010) przyjętego uchwałą nr 29/249/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 17 marca 2015 r. w związku z decyzją Komisji Europejskiej nr C(2015) 909 z dnia 12 lutego 2015 r.;

26) Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 – wersja z dnia 21 lutego 2017 r przyjętego Uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego nr 194/2538/2017 wraz z późniejszymi zmianami;

27) Strategii Inwestycyjnej Instrumentów Finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego nr 173/2261/2016 z dnia 22 listopada 2016 r., wraz z późniejszymi zmianami.

§ 2

4. Definicje użyte w niniejszym Regulaminie oznaczają:

   1) **Data spłaty pożyczki** - data wpływu środków na rachunek Pośrednika Finansowego z tytułu spłaty całości pożyczki, raty pożyczki i/lub odsetek;

   2) **EFSI** – Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne, o których mowa w Rozporządzeniu 1303/2013;

   3) **Fundusz** - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

   4) **Fundusz Funduszy** – fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt. 27) Rozporządzenia 1303/2013, utworzony i zarządzany przez Menadżera na podstawie Umowy o Finansowanie w celu realizacji Projektu;

5) **Instrument Finansowy** – utworzony przez Pośrednika Finansowego instrument finansowy Pożyczka Termomodernizacyjna, o którym mowa w art. 2 pkt 11) Rozporządzenia 1303/2013;

6) **Instytucja Zarządzająca** – Zarząd Województwa Podlaskiego, pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego 2014 - 2020;

7) **Inwestycja** – przedsięwzięcie finansowane z Instrumentu Finansowego – Pożyczka Termomodernizacyjna w ramach Umowy Inwestycyjnej;

8) **Karencja** - okres od dnia wypłaty jakiejkolwiek kwoty Pożyczki na rzecz Ostatecznego Odbiorcy do terminu spłaty pierwszej raty, który nie może być dłuższy niż 12 (dwanaście) miesięcy;

9) **KE** – Komisja Europejska;

10) **Menadżer Funduszu Funduszy** – Bank Gospodarstwa Krajowego - BGK;

11) **Nieprawidłowość** - jakiekolwiek naruszenie prawa unijnego lub krajowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu zaangażowanego w realizację Umowy Inwestycyjnej, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie Unii Europejskiej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem, zgodnie z art. 2 pkt 36) Rozporządzenia 1303/2013;

12) **Odbiorca Ostateczny** - podmiot, który zawarł z Pośrednikiem Finansowym Umowę Inwestycyjną;

13) **OZE** – odnawialne źródła energii, definicja „odnawialnego źródła energii" oraz rodzaje odnawialnych źródeł energii, o których mowa w niniejszym dokumencie, są zgodne z przepisami art. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2015 poz. 478, z późn. zm.);

14) **Pośrednik Finansowy** - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Podmiot wdrażający i zarządzający Instrumentem Finansowym – Pożyczka Termomodernizacyjna, przez którego udzielane będą Pożyczki na rzecz Ostatecznych Odbiorców;

15) **Pożyczka termomodernizacyjna** – pożyczka udzielana przez Pośrednika Finansowego, ze środków udostępnionych przez Menadżera Funduszu Funduszy oraz obowiązkowego Wkładu Pośrednika Finansowego, z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym;

16) **Pożyczkobiorca** – podmiot, który zawarł z Pośrednikiem Finansowym Umowę Inwestycyjną;

17) **Pożyczkodawca** – Pośrednik Finansowy udzielający Pożyczkę Termomodernizacyjną i zawierający z Pożyczkobiorcą Umowę, tzn. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

18) **Rachunek pożyczki** - wydzielony rachunek, na którym ewidencjonowane jest zobowiązanie pożyczkobiorcy z tytułu udzielonej pożyczki;

19) **Umowa Inwestycyjna** – Umowa zawarta pomiędzy Pośrednikiem Finansowym a Ostatecznym Odbiorcą w celu finansowania Inwestycji z Instrumentu Finansowego – Pożyczka Termomodernizacyjna;

20) **WFOŚiGW** - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku;

21) **Wielorodzinny budynek mieszkalny** – budynek mieszkalny zawierający 2 lub więcej mieszkań, przy czym budynki w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej są budynkami jednorodzinnymi (zgodnie z definicją ujętą w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r., z późn. zm.).

22) **Windykacja** - działania Pośrednika Finansowego zmierzające do odzyskania wierzytelności z tytułu udzielonej pożyczki;

23) **Wnioskodawca** – podmiot składający wniosek o udzielenie Pożyczki Termomodernizacyjnej;

II. Zasady i warunki udzielania pożyczek

§ 3

1. O udzielenie Pożyczki Termomodernizacyjnej mogą ubiegać się zarządcy wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe oraz towarzystwa budownictwa społecznego, spełniające łącznie następujące warunki:

a) nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt. 18 Rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz pkt 20 Wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249/1 z 31.07.2014 r.);

b) nie ciąży na nich obowiązek zwrotu pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem lub orzeczenia sądu krajowego lub unijnego;

c) nie znajdują się w trakcie likwidacji, postępowania upadłościowego, naprawczego lub pod zarządem komisarycznym;

d) nie są podmiotem karanym na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 769), z zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 1 i 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.);

e) nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów takich jak: – art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.);

f) nie podlegają wykluczeniu z możliwości dostępu do środków publicznych na podstawie przepisów prawa lub wykluczeniu takiemu nie podlegają osoby uprawnione do ich reprezentacji;

g) nie są podmiotem, w stosunku do którego Pośrednik Finansowy lub osoby upoważnione do jego reprezentacji posiadają, tak bezpośrednio jak i pośrednio, jakiekolwiek powiązania, w tym o charakterze majątkowym, kapitałowym, osobowym czy też faktycznym, które wpływają lub mogłyby potencjalnie wpływać na prawidłową realizację Operacji.

h) złożą wniosek o Pożyczkę według obowiązującego wzoru,

i) przedsięwzięcie uzyska pozytywną ocenę.

§ 4

1. Pożyczki Termomodernizacyjne mogą być przeznaczane na finansowanie projektów w kompleksową tzn. głęboką modernizację energetyczną budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie województwa podlaskiego realizowanych przez zarządców wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym towarzystwa budownictwa społecznego oraz spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. Dodatkowo projekty muszą przyczynić się do zwiększenia efektywności energetycznej (oszczędności energii końcowej) budynków objętych projektem o co najmniej 25 % w stosunku do stanu wyjściowego określonego w audycie energetycznym[1]. W przypadku gdy projekt dotyczy wymiany źródeł ciepła (jako element projektu), projekt będzie musiał skutkować znaczną redukcją CO_2 w odniesieniu do istniejących instalacji o co najmniej 30 % w przypadku zamiany spalanego paliwa oraz wykazać długotrwały charakter. Wspierane urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń określonymi w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE.

2. Finansowane będą:

   a) modernizacja przegród zewnętrznych budynków (izolacja cieplna),

   b) wymiana wyposażenia na energooszczędne m.in. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz oświetlenia (w częściach wspólnych budynków),

   c) przebudowa systemów grzewczych wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem),

   d) przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji oraz wynikająca z niej potrzeba przebudowy/podłączenia do systemów wodno-kanalizacyjnych,

   e) budowa systemów zarządzania/ sterowania oświetleniem,

   f) budowa instalacji OZE lub chłodzących w modernizowanych energetycznie budynkach. Instalacja OZE musi być uzasadniona potrzebami energetycznymi obiektu, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej,

   g) instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody,

   h) instalacja zaworów podpionowych i termostatów,

   i) przeprowadzenie audytu energetycznego jako elementu przedsięwzięcia inwestycyjnego określonego w punktach powyżej.

3. Warunkiem wsparcia projektów dotyczących kompleksowej modernizacji energetycznej budynków jest konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz

[1] W przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w określonych budynkach, do wskazanego limitu wliczane będą wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane od 1 stycznia 2014 roku z poprzednich etapów realizacji inwestycji na podstawie audytów energetycznych.

chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.

4. Inwestycje w kotły spalające biomasę lub paliwa gazowe będzie możliwa w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególne pilne potrzeby (wynikająca z audytu energetycznego ex-ante) a nie ma ekonomicznego uzasadnienia dla podłączenia do sieci ciepłowniczej.
5. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, koszty związane z przeprowadzonym audytem energetycznym będą kwalifikowane do wsparcia jako pomoc de minimis, pod warunkiem spełnienia wymogów dotyczących zasad jej udzielenia.
6. Wykluczenia z finansowania:

Środki z Pożyczki Termomodernizacyjnej nie mogą być przeznaczone na:

a) finansowanie wydatków pokrytych uprzednio ze środków EFSI, z innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej lub innych źródeł pomocy krajowej lub zagranicznej;

b) refinansowanie inwestycji, które w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone;

c) refinansowanie jakichkolwiek pożyczek lub kredytów;

d) spłatę zobowiązań publiczno – prawnych Ostatecznego Odbiorcy;

e) finansowanie działalności wykluczonej z możliwości uzyskania pomocy na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28.08.2015r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 w przypadku udzielenia Ostatecznemu Odbiorcy pomocy publicznej;

f) w zakresie wymiany lub modernizacji źródeł ciepła, nie będą wspierane instalacje opalane węglem (w tym w zakresie pieców, kotłów węglowych);

g) nie kwalifikują się do wsparcia projekty zwiększające efektywność energetyczną (rozumianą jako oszczędność energii końcowej) poniżej 25% w stosunku do stanu wyjściowego określonego w audycie energetycznym[2];

h) w zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła projekty, które skutkują redukcją CO_2 poniżej 30% w stosunku do stanu wyjściowego określonego w audycie energetycznym oraz nie spełniają wymogów dyrektywy 2009/125/WE, nie kwalifikują się do wsparcia;

i) finansowanie zakupu gruntów niezabudowanych i zabudowanych w ramach finansowanej inwestycji;

j) pokrywanie bieżących kosztów prowadzenia działalności.

§ 5

1. Podstawowe Parametry Pożyczki Termomodernizacyjnej:

a) Wartość Pożyczki Termomodernizacyjnej wynosi do 2 500 000,00 zł.

[2] W przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w określonych budynkach, do wskazanego limitu wliczane będą wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane od 1 stycznia 2014 roku z poprzednich etapów realizacji inwestycji na podstawie audytów energetycznych.

b) Podmiot ubiegający się o Pożyczkę Termomodernizacyjną nie jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego wartości inwestycji, co oznacza, że wartość pożyczki w koszcie realizowanego przedsięwzięcia może stanowić do 100% jego wartości. W przypadku pożyczek udzielanych w formie pomocy inwestycyjnej wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia wkładu własnego, w wysokości co najmniej 30% wartości inwestycji.

c) Maksymalny termin na wypłatę całkowitej kwoty Pożyczki Termomodernizacyjnej Pożyczkobiorcy wynosi 180 dni kalendarzowych od dnia zawarcia Umowy Pożyczki Termomodernizacyjnej.

d) Maksymalny okres spłaty Pożyczki Termomodernizacyjnej nie może być dłuższy niż 180 miesięcy, od momentu jej uruchomienia, tj. wypłaty pierwszej transzy pożyczki.

e) Maksymalna karencja w spłacie kapitału Pożyczki Termomodernizacyjnej wynosi do 12 miesięcy od dnia jej uruchomienia, przy czym karencja nie wydłuża okresu spłaty Pożyczki Termomodernizacyjnej .

§ 6

1. Pożyczki Termomodernizacyjne udzielane są na następujących warunkach:

a) Pożyczki oprocentowane są na warunkach korzystniejszych niż rynkowe[3], tj. preferencyjnych.

b) W zależności od przedmiotu projektu, statusu/formy prawnej Ostatecznego Odbiorcy, Pożyczki mogą stanowić pomoc publiczną/pomoc de minimis lub zostać udzielone bez pomocy publicznej. Przy udzielaniu Pożyczki dopuszczalne są formy pomocy[4]:

- Pomocy inwestycyjnej podlegającej wyłączeniom blokowym – na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na projekty wspierające efektywność energetyczną w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014 – 2020, do którego zastosowanie mają zapisy Rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz;

- Pożyczek w formie de minimis - w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014 – 2020 (Dz.U. 2015 poz. 488 z późniejszymi zmianami).

[3] Warunki rynkowe oznaczają warunki według stopy referencyjnej obliczanej przy zastosowaniu obowiązującej stopy bazowej oraz marży ustalonej w oparciu o Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.1.2008 r. lub komunikat zastępujący).

[4] W kontekście objęcia projektu pomocą publiczną należy rozpatrywać fakt czy Ostateczny Odbiorca spełnia definicję „przedsiębiorstwa" określoną w załączniku I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.Przepisy o pomocy publicznej mają zastosowanie do przedsiębiorstw w rozumieniu unijnego prawa konkurencji tj. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, bez względu na status prawny i sposób finansowania. W każdym przypadku badanie statusu przedsiębiorstwa trzeba odnosić do konkretnej działalności danego podmiotu, który w pewnych sferach działalności może być uznawany za przedsiębiorstwo, natomiast w innych za podmiot nieprowadzący działalności gospodarczej. M.in.:

1. W przypadku realizacji inwestycji przez podmioty mające status przedsiębiorcy, w tym: spółdzielnie mieszkaniowe, TBS i inne wsparcie w zakresie efektywności energetycznej, jak i w zakresie OZE, stanowi pomoc publiczną.
2. W przypadku realizacji inwestycji przez wspólnoty mieszkaniowe pożyczka w zakresie efektywności energetycznej budynku może stanowić pomoc publiczną w przypadku jeżeli:
   - wspólnota mieszkaniowa w swych zasobach posiada lokale wykorzystywane przez nią komercyjnie;
   - jeden z właścicieli wyodrębnionego lokalu mieszkalnego prowadzi w nim działalność gospodarczą.

c) Formy pomocy, o których mowa w pkt 1 b) mogą być łączone w ramach Projektu, przy zachowaniu zasad kumulacji określonych w art. 8, Rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

d) Wartość pomocy publicznej stanowi ekwiwalent dotacji brutto pomocy, obliczonej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach.

e) Rodzaj oraz intensywność pomocy publicznej określana jest przez Pośrednika Finansowego na podstawie zakresu inwestycji Ostatecznego Odbiorcy w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na projekty wspierające efektywność energetyczną w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014 – 2020.

f) W przypadku Pożyczek udzielanych w formie pomocy publicznej Ostateczny Odbiorca zobowiązany jest do zapewnienia wkładu własnego (środków własnych lub środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania), w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego, w wysokości określonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na projekty wspierające efektywność energetyczną w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014 – 2020.

g) Oprocentowanie Pożyczki Termomodernizacyjnej, niezależnie od tego czy jest udzielana z pomocą publiczną czy bez pomocy publicznej, jest stałe w całym okresie jej obowiązywania i wynosi 0%.

h) Od środków Pożyczki Termomodernizacyjnej Fundusz nie pobiera żadnych opłat i prowizji związanych z ich udostępnieniem i obsługą. Nie dotyczy to czynności windykacyjnych.

§ 7

1. Zabezpieczeniem pożyczki będą powszechnie występujące na rynku i standardowo stosowane środki.
2. Fundusz uruchamia środki z pożyczki na rachunek wskazany przez Pożyczkobiorcę dopiero po ustanowieniu przez niego zabezpieczeń do umowy pożyczki.
3. Prawną formę zabezpieczenia pożyczki stanowi obligatoryjnie weksel własny Pożyczkobiorcy in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz dodatkowo:
    a) hipoteka na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej,
    b) zastaw rejestrowy wg zasad określonych w przepisach o zastawie Rejestrowym i Rejestrze zastawów, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej,
    c) przelew (cesja) wierzytelności z rachunku bankowego/lokaty bankowej,
    d) przelew (cesja) innych wierzytelności,
    e) przeniesienie środków pieniężnych na własność Pośrednika Finansowego (kaucja),
    f) blokada środków na rachunku bankowym/lokacie bankowej,
    g) poręczenie osoby cywilnej lub prawnej,
    h) pełnomocnictwo do rachunku/ów bankowego/ych,

i) inne, zgodne z praktyką rynkową i adekwatne do przedmiotu projektu i podejmowanego ryzyka.

4. Wymienione w punkcie powyżej formy zabezpieczenia pożyczki mogą być stosowane łącznie.
5. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy ustanowione będzie na poziomie nie mniejszym niż 100% wartości pożyczki wraz należnymi odsetkami.
6. Wszelkie podatki i opłaty z tytułu udzielenia pożyczki (np. podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbowa itp.) obciążają Pożyczkobiorcę, chyba że strony w Umowie postanowią inaczej.
7. Wszelkie koszty ustanowienia, a po spłacie pożyczki zniesienia zabezpieczeń ponosi Pożyczkobiorca.
8. Po całkowitej spłacie Pożyczki następuje niezwłoczne zwolnienie zabezpieczeń udostępnionych przez Pożyczkobiorcę w momencie zawierania umowy Pożyczki.

§ 8

1. Obowiązkowymi elementami wszystkich projektów Ostatecznych Odbiorców stanowiącymi warunki udzielenia bądź rozliczenia pożyczki są:

   1) przed realizacją inwestycji: przeprowadzenie audytu energetycznego ex-ante, mającego na celu zdobycie odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków oraz określenie i skwantyfikowanie możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych;
   2) po realizacji inwestycji:

      a) przeprowadzenie audytu energetycznego ex-post, stanowiącego podstawę weryfikacji osiągnięcia celu Inwestycji w zakresie rzeczowym (czy osiągnięto poprawę efektywności energetycznej na poziomie określonym w audycie energetycznym ex-ante),

      b) lub otrzymanie łącznie:
         - potwierdzenia projektanta o zgodności projektu budowlanego z pozytywnie zweryfikowanym audytem energetycznym ex-ante,
         - potwierdzenia inspektora nadzoru inwestorskiego w sprawie realizacji przedsięwzięcia zgodnie z projektem budowlanym.

   3) audyty ex-ante oraz, o ile Ostateczni Odbiorcy je przeprowadzają, audyty ex-post muszą zawierać wartości wskaźników (odpowiednio – przed i po realizacji Inwestycji) jak poniżej:

      a) liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – szt.;

      b) szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych - tony równoważnika CO_2/rok;

      c) liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii – szt.;

2. Audyty energetyczne, o których mowa powyżej, muszą zostać przeprowadzone przez audytorów energetycznych, tj. ekspertów / wykonawców posiadających wiedzę oraz doświadczenie zawodowe w przeprowadzaniu audytów energetycznych (zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego z późn. zm.*).

3. W przypadku towarzystw budownictwa społecznego warunkiem uzyskania wsparcia dla projektów z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej jest zgodność celów projektu

z celami określonymi w posiadanych przez gminę, na terenie której będzie dokonywana inwestycja, Planach gospodarki niskoemisyjnej.

III. Wniosek o udzielenie Pożyczki

§ 9

1. Wniosek pożyczkowy wraz z wymaganymi załącznikami jest dostępny w siedzibie Pośrednika Finansowego w Białymstoku przy ul. Św. Rocha 5 oraz na stronie internetowej - www.wfosigw.bialystok.pl.
2. Wniosek o pożyczkę powinien być podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych.
3. Warunkiem ubiegania się o pożyczkę jest dostarczenie wniosku o udzielenie pożyczki wraz z wymaganą dokumentacją do siedziby Pośrednika Finansowego.
4. Wyłącznie kompletny wniosek wraz z wymaganymi załącznikami i dokumentami stanowi podstawę do oceny i podjęcia decyzji o przyznaniu pożyczki.
5. Wniosek pożyczkowy podlega rejestracji w rejestrze wniosków.

§ 10

1. Wnioskodawca wraz z wnioskiem składa załączniki, tzn. dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny planowanego przedsięwzięcia oraz analizy sytuacji finansowej wnioskodawcy w okresie, na który ma być udzielona pożyczka.
2. W przypadku, gdy dokumentacja złożona przez wnioskodawcę zawiera braki, wnioskodawca zostaje o tym fakcie poinformowany ze wskazaniem brakujących danych i terminu ich uzupełnienia.
3. Wniosek pożyczkowy podlega analizie pod kątem elementów niezbędnych do właściwej oceny wniosku, w sposób przyjęty u Pośrednika Finansowego, zgodnie z wewnętrznymi procedurami.

§ 11

1. Po przeprowadzeniu pełnej oceny wniosku w sposób przyjęty u Pośrednika Finansowego, zgodnie z wewnętrznymi procedurami, na podstawie Uchwały Zarządu/Rady Nadzorczej Pośrednika Finansowego pożyczki są udzielane lub wniosek pożyczkowy zostaje rozpatrzony negatywnie.
2. O Uchwale Zarządu/Rady Nadzorczej wnioskodawca zostaje powiadomiony niezwłocznie.
3. Uchwała Zarządu/Rady Nadzorczej Pośrednika Finansowego jest ostateczna i nie przysługują od niej środki odwoławcze.
4. W przypadku negatywnej decyzji o udzieleniu pożyczki, Wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia jego wniosku.

IV. Umowa Pożyczki

§ 12

1. Pożyczka Termomodernizacyjna udzielana jest po:
   a) przeprowadzeniu oceny zdolności kredytowej Wnioskodawcy;
   b) przeprowadzeniu weryfikacji zgodności zakresu wnioskowanego przedsięwzięcia z zakresem rzeczowym określonym w audycie energetycznym ex-ante;

c) wykazaniu, że projekt przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków objętych projektem o co najmniej 25 % w stosunku do stanu wyjściowego określonego w audycie energetycznym[5];

d) wykazaniu, w przypadku gdy projekt dotyczy wymiany źródeł ciepła (jako element projektu), że projekt będzie skutkował znaczną redukcją CO_2 w odniesieniu do istniejących instalacji o co najmniej 30 % w przypadku zamiany spalanego paliwa;

e) pozytywnym zweryfikowaniu zgodności projektu z przepisami dotyczącymi minimalnego poziomu efektywności energetycznej oraz spełnienia norm emisji zanieczyszczeń, wynikających z aktów wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (dotyczy wyłącznie projektów, które jako element inwestycji zawierają wymianę źródła ciepła);

f) pozytywnym zweryfikowaniu posiadanej przez wnioskodawcę dokumentacji technicznej niezbędnej do realizacji zakresu rzeczowego projektu, określonego w audycie energetycznym ex-ante;

g) pozytywnym zweryfikowaniu wymaganych dokumentów składających się na „zezwolenie na inwestycję" w rozumieniu dyrektywy OOŚ nr 2014/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko tj. wszystkich decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym, którego ostatnim etapem jest decyzja budowlana (tj. pozwolenie na budowę lub decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji) lub ewentualnie inna z decyzji administracyjnych kończących przygotowanie procesu inwestycyjnego, jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują konieczności uzyskania pozwolenia na budowę. W szczególności ocenie podlegać będzie zgodność z Ustawą – Prawo budowlane oraz Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

h) zweryfikowaniu zgody na zaciągnięcie zobowiązania przez spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego, a w szczególności po przeprowadzeniu analizy spełnienia wymogów formalno-prawnych;

i) ustanowieniu adekwatnych form zabezpieczeń pożyczki;

j) pozytywnym zweryfikowaniu zgodności wsparcia z zasadami udzielania pomocy publicznej/pomocy de minimis.

2. Udzielenie Pożyczki następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy WFOŚiGW w Białymstoku a Pożyczkobiorcą.
3. Umowę sporządza się w formie pisemnej, w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa dla Pożyczkodawcy i jeden dla Pożyczkobiorcy.
4. Wraz z umową powinny być podpisane dokumenty stanowiące zabezpieczenie Pożyczki (weksel in blanco, itp.).

[5] W przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w określonych budynkach, do wskazanego limitu wliczane będą wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane od 1 stycznia 2014 roku z poprzednich etapów realizacji inwestycji na podstawie audytów energetycznych.

5. Nie przystąpienie Wnioskodawcy do podpisania Umowy w terminie określonym przez Pożyczkodawcę jest równoznaczne z wycofaniem wniosku o udzielenie pożyczki i zwalnia Pośrednika Finansowego z wszelkich oświadczeń woli jemu złożonych, do dnia w którym umowa miała zostać podpisana.

V. Tryb i zasady wypłacania Pożyczki

§ 13

1. Przekazanie pożyczki następuje zgodnie z ustaleniami Umowy poprzez przelew środków z rachunku WFOŚiGW w Białymstoku na rachunek Pożyczkobiorcy wskazany przez niego w Umowie.
2. W zależności od zapisów umowy pożyczki, pożyczka może być:
   a) wypłacona jednorazowo, na rachunek umowny,
   b) wypłacona w transzach, na rachunek umowny,
3. Maksymalny termin na wypłatę Pożyczkobiorcy całkowitej kwoty Pożyczki Termomodernizacyjnej wynosi 180 dni kalendarzowych liczonych od dnia zawarcia Umowy pożyczki.
4. Wydatkowanie środków Pożyczki Termomodernizacyjnej musi zostać należycie udokumentowane w terminie do 180 dni kalendarzowych od daty jej całkowitej wypłaty Pożyczkobiorcy.
5. W uzasadnionych przypadkach i na wniosek Pożyczkobiorcy, w szczególności ze względu na charakter inwestycji, termin ten może ulec wydłużeniu w oparciu o przedstawiony harmonogram prac remontowo- budowlanych maksymalnie o kolejne 180 dni.
6. Dokumentem potwierdzającym wydatkowanie środków zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane jest faktura lub dokument równoważny, w rozumieniu przepisów prawa krajowego.
7. Warunkiem wsparcia będzie kompleksowa, głęboka modernizacja energetyczna całego budynku, a nie pojedynczego lokalu mieszkalnego.
8. Warunkiem ostatecznego rozliczenia wsparcia jest dostarczenie przez Pożyczkobiorcę, w terminie maksymalnie 90 dni po rozliczeniu (udokumentowaniu wydatkowania) pożyczki, z zastrzeżeniem, że musi to nastąpić w terminie do dnia 31.12.2023 r.:
   a) audytu energetycznego ex-post, stanowiącego podstawę weryfikacji osiągnięcia celu Inwestycji w zakresie rzeczowym (czy osiągnięto poprawę efektywności energetycznej na poziomie określonym w audycie energetycznym ex-ante) lub
   b) łącznie dokumentów:
      - potwierdzenia projektanta o zgodności projektu budowlanego z pozytywnie zweryfikowanym audytem energetycznym ex-ante,
      - potwierdzenia inspektora nadzoru inwestorskiego w sprawie realizacji przedsięwzięcia zgodnie z projektem budowlanym.

VI. Spłata Pożyczki

§ 14

1. Pożyczki udzielane przez Fundusz podlegają spłacie:

a) w terminach płatności uzgodnionych w umowie,

b) przedterminowo w przypadku wypowiedzenia umowy przez WFOŚiGW w Białymstoku na warunkach określonych w umowie,

c) przedterminowo z inicjatywy Pożyczkobiorcy.

2. Za dzień spłaty wierzytelności uważa się dzień uznania kwoty należnej wierzytelności na rachunku Pożyczkodawcy.

3. Fundusz może:

a) wstrzymać wypłatę środków w całości lub w części, do chwili wyjaśnienia przez Pożyczkobiorcę przyczyn nie wywiązywania się z warunków umowy,

b) wypowiedzieć umowę Pożyczki i postawić w stan natychmiastowej wymagalności część lub całość pozostałej do spłaty kwoty Pożyczki przed terminem jej spłaty, w przypadku stwierdzenia nie wywiązania się Pożyczkobiorcy z warunków umowy lub gdy sytuacja finansowa Pożyczkobiorcy ulegnie pogorszeniu w stopniu nie rokującym jej poprawy i w związku z tym wystąpi ryzyko nie spłacenia Pożyczki,

c) wypowiedzieć umowę Pożyczki i postawić w stan natychmiastowej wymagalności kwotę Pożyczki w przypadku zaniechania spłat odsetek lub rat kapitałowych Pożyczki przez Pożyczkobiorcę,

d) wszcząć procedurę windykacji należności przy braku spłaty wymagalnych kwot.

4. Fundusz prowadzi czynności windykacyjne korzystając z pomocy podmiotów zewnętrznych lub prowadzi działania we własnym zakresie. Zabezpieczenie roszczeń następuje poprzez realizację zabezpieczeń udostępnionych przez Pożyczkobiorcę do danej umowy Pożyczki.

VII. Kontrola realizacji umowy Pożyczki

§ 15

1. Pożyczkobiorcy są poddawani działaniom kontrolnym i audytowym w zakresie sposobu realizacji przedsięwzięcia i wykorzystania Pożyczki.

2. Działanie kontrolne mogą być prowadzone w formie: kontroli na miejscu, kontroli zza biurka, kontroli planowej, kontroli doraźnej.

3. Kontrolą zza biurka zostaną objęte wszystkie Umowy Pożyczki zgodnie z terminami określonymi w Umowach Pożyczki.

4. Zakres Kontroli zza biurka obejmie wszelkie czynności niezbędne do uzyskania zapewnienia, że Pożyczkobiorca wykonuje poprawnie obowiązki wynikające z Umowy. W szczególności weryfikacja obejmie:

   a) oryginały faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, stanowiące potwierdzenie wydatkowanie środków Pożyczki,

   b) cel na jaki zostały wydatkowane środki Pożyczki – jego zgodność z Metryką Instrumentu Finansowego oraz Umową Inwestycyjną,

   c) dokumentację potwierdzającą wykluczenie nakładania się finansowania przyznanego z EFSI, z innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej, a także innych źródeł pomocy krajowej i zagranicznej.

5. Planowe Kontrole na miejscu przeprowadzane będą na podstawie harmonogramu kontroli zatwierdzonego przez Pożyczkodawcę.

6. Zakres Kontroli na miejscu obejmie wszelkie czynności niezbędne do uzyskania zapewnienia, że Pożyczkobiorca wykonuje poprawnie wszystkie obowiązki wynikające z Umowy Pożyczki, w tym w szczególności obowiązki dotyczące udokumentowania wydatkowania środków z Pożyczki Termomodernizacyjnej zgodnie z celem w niej wskazanym.
7. Po przeprowadzeniu kontroli WFOŚiGW w Białymstoku sporządza informację pokontrolną oraz ma prawo wydawania zaleceń pokontrolnych.
8. W przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia nieprawidłowości, Pożyczkodawca przeprowadza Kontrolę doraźną w formie Kontroli na miejscu lub Kontroli zza biurka.
9. Jeżeli Pożyczkodawca ujawni nieprawidłowości w sposobie realizacji przedsięwzięcia, a w szczególności stwierdzi naruszenie przez Pożyczkobiorcę warunków umowy, może podjąć działania zmierzające do odzyskania przedmiotu Pożyczki.

VIII. Postanowienia końcowe

§ 16

WFOŚiGW w Białymstoku prowadzi dla każdej pożyczki odrębną dokumentację, zawierającą wszystkie dokumenty dotyczące procesu kwalifikacyjnego, decyzyjnego, wypłacenia Pożyczki i nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia.

§ 17

Ostateczne rozliczenie wykorzystania pożyczki następuje po stwierdzeniu zakończenia okresu pożyczkowego. Rozliczenie całej pożyczki następuje po wygaśnięciu umowy pożyczkowej.

§ 18

Umowa o udzielenie pożyczki może być zawarta tylko i wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Każda zmiana umowy dla swej ważności wymaga również formy pisemnej.

§ 19

Spory wynikłe w związku z wykonywaniem niniejszej umowy strony poddają rozstrzygnięciu przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Pośrednika Finansowego udzielającego pożyczkę.

§ 20

W sprawach nieuregulowanych w umowie lub niniejszym regulaminie zastosowanie mają ogólne przepisy prawa.